

THE STORY OF ALAN FREED

Ja beste lezers, we gaan terug naar de begindagen van de rock 'n' roll, met de spot op de bekende Amerikaanse pionier Alan Freed.

Alan Freed, ook gekend als Moondog, werd geboren op 15/12/1921, en die geboortedag trok mijn aandacht, omdat ik ook geboren ben op 15/12, weliswaar vele jaren later. Hij was een Amerikaanse dj, die internationaal bekend werd om zijn promotiecampagne van Afro-Amerikaanse rhythm & bluesmuziek op de radio in de USA en Europa, maar onder de naam rock 'n' roll. Heel wat toptiesten uit de Afro-Amerikaanse stal die stammen uit de eerste generatie van de rock 'n' roll (zoals Little Richard en Chuck Berry) bewezen eer aan de pioniersrol die hij speelde door raciale barrières onder de jeugd van het Amerika van de jaren vijftig neer te halen. Zijn carrière werd echter vernietigd door het payola schandaal, waarmee de radio-industrie tijdens het begin van de jaren zestig van de vorige eeuw te kampen had. Alan overleed op 20/1/1965.

“vader van de rock 'n' roll”

Alhoewel Alan Freed zichzelf tot vader de rock 'n' roll uitriep, was hij niet de eerste die het in de ether stuurde, maar hij wordt wel genoemd als uitvinder en popularisator van de term “rock 'n' roll” om dit soort muziek te omschrijven. Hij was een promotor en hij was zeer succesvol in wat hij deed, tot zijn eigen persoonlijke fouten geëxploiteerd werden door anderen. Zij bouwden hun eigen carrière op het legaat dat hij achtergelaten had, tot zijn persoonlijke carrière vernietigd werd. Heel wat toptiesten uit de Afro-Amerikaanse stal uit de jaren vijftig bewezen in het openbaar eer aan de pioniersrol die hij speelde door raciale barrières onder de jeugd van het Amerika van de jaren vijftig neer te halen, en dat terwijl de volwassenen nog steeds rassensegregatie predikten. Little Richard trad in verschillende programma's over die tijd op, en bewees Alan de eer die anderen hem weigerden. Een voorbeeld van Alan's niet racistische houding is vastgelegd in films waarin hij persoonlijk zichzelf speelde, naast heel wat Afro-Amerikaanse artiesten uit die tijd. Zijn invloed en de muziek die hij promoveerde gingen over de rassenscheiding heen.

“Moondog”

Terwijl hij werkte als een dj voor het radiostation WJW in Cleveland, Ohio, organiseerde hij het eerste rock 'n' roll concert, 'The Moondog Coronation Ball' op 21/3/1952. Dat evenement werd vooral bijgewoond door zwarte Amerikanen en moest vroegtijdig beëindigd worden omwille van teveel volk. Daarna verhuisde hij naar New York City, waar hij het radiostation WINS omvormde tot een rock 'n' roll radio. Naar aanleiding van zijn succesvolle introductie in Europa via de film, werd hij geboekt op radio Luxemburg, waar zijn vooropgenomen shows zijn reputatie als “vader van de rock 'n' roll” verhoogden. Het radiosignaal van die zender was nogal krachtig in West Europa, zodat zijn muziekkeuze door heel wat lokale groepen geïmiteerd werd. De platenfirma's kochten zendtijd op radio Luxemburg om de muziek van Little Richard, Chuck Berry en andere zwarte Amerikaanse acts nog

verder te promoten. Zodoende werd de muziek gehoord in Liverpool, waar vier individuen die later zouden bekend worden als The Beatles, ook luisterden en de muziek probeerden te kopiëren.

Films, tv & payola

Alan was tijdens deze periode te zien in een aantal grote en historische rock 'n' rollfilms. Deze films werden dikwijls door teenagers verwelkomd met heel wat enthousiasme, omdat ze visuele beschrijvingen brachten van hun favoriete Amerikaanse acts, jaren vooraleer muziekclips datzelfde zouden doen op het tv-scherm. Een negatief kantje aan deze films was dat ze soms het excuus vormden om een leuk evenement om te toveren in geweld, tijdens dewelke de bioscoopzalen in West Europa vernield werden. Alan verscheen in de volgende prenten:

- 'Rock Around the Clock' (1956) met Bill Haley and His Comets, The Platters, enz.
- 'Rock, Rock, Rock' (1956) met Chuck Berry, Frankie Lymon and The Teenagers, Johnny Burnette enz.
- 'The Girl Can't Help It' (1956) met Julie London, Ray Anthony, Fats Domino, The Platters, Little Richard, Gene Vincent, Eddie Cochran enz.
- 'Mr. Rock and Roll' (1957) met Lionel Hampton, Frankie Lymon, Little Richard, Brook Benton, Chuck Berry, Clyde McPhatter, Screamin' Jay Hawkins, enz.
- 'Don't Knock the Rock' (1957) met Alan Dale, Little Richard, Bill Haley and His Comets enz.
- 'Go, Johnny Go!' (1959) met Chuck Berry enz.

Toen Alan's carrière op zijn hoogtepunt was, en zijn nieuwe tv-reeks begon, beslisten verschillende individuen om hem te gebruiken als zwart schaap voor alles wat mis was met de muziekindustrie. Zijn show werd opeens afgelast, en de carrière van Dick Clark kon beginnen.

Alan's carrière eindigde wanneer beschuldigingen gemaakt werden dat hij payola aanvaard had, m.a.w. steekpenningen om bepaalde platen te draaien. Tevens had hij meegeschreven aan songs, zoals aan Chuck Berry's 'Maybellene'. Dit liet hem toe om een deel van royalty's op te strijken, en hij kon die nog opdrijven door de plaat tijdens zijn eigen radioshow te draaien. En alhoewel die problemen zeker niet beperkt bleven tot hem, was hij toch een boegbeeld. In 1960 werd payola illegaal, maar dat belette niet dat het nog steeds bestaat. Toch pleitte Alan in 1962 schuldig aan twee beschuldigingen van commerciële fraude, waarvoor hij een uiteraard een straf opgelegd kreeg.

En alhoewel zijn straf niet te streng was, deed de negatieve publiciteit hem de das om. Geen enkel prestigieus radiostation wou hem nog in dienst nemen. Hij verhuisde naar de Westkust in 1960 en werkte voor KDAY-AM in Santa Monica. In 1962 weigerde dat radiostation hem om nog rock 'n' roll concerten te promoten, en hij verhuisde naar WQAM in Miami. Die samenwerking duurde echter maar twee maanden. Hij stierf in een hospitaal in Palm Springs in 1965 op drieënveertigjarige leeftijd aan de gevolgen van

uremie (blokkering van de nieren) en levercirrose. Hij was kort daarvoor bij een radiostation in Palm Springs begonnen.

Hij werd begraven op het Ferncliff kerkhof in Hartsdale, New York en zijn as werd later overgebracht naar de huidige locatie in de Rock and Roll Hall of Fame op 21/3/2002.

In 1978 werd de film 'American Hot Wax' uitgebracht, die geïnspireerd was op Alan's bijdrage aan de rock 'n' roll scène, wat aanleiding was voor een concert dat gehouden werd in New York City in 1959. Alhoewel regisseur Floyd Mutrux een fictief verslag maakte van Alan's laatste dagen in New York, door gebruik te maken van echte elementen uit hun eigenlijke chronologie gerukt, hangt de prent een accuraat beeld op van de hechte relatie tussen Alan, de muzikanten die hij draaide, en het publiek dat er naar luisterde. Heel wat bekende namen kwamen in de film voor, zoals Jay Leno, Fran Drescher, Chuck Berry, Screamin' Jay Hawkins, Frankie Ford en Jerry Lee Lewis.

In 1986 werd Alan samen met de eerste groep opgenomen in de Rock and Roll Hall of Fame, die in Cleveland opgericht was als eerbewijs aan Alan's aandeel in de promotie van het genre.

In 1988 werd hij postuum opgenomen in de Radio Hall of Fame en zijn pioniersrol werd ook erkend door de Rockabilly Hall of Fame.

Meer info:

www.alanfreed.com

www.history-of-rock.com/freed.htm

Patrick Van de Wiele